

AAN
Gemeenteraad Oss

Bestuurszaken
Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon 14 0412
Fax [0412] 64 26 05
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
10 januari 2018			
Onderwerp			Aantal bijlagen
Raadsinformatiebrief ODBN			2

Geachte Gemeenteraad,

Aanleiding

Er is momenteel veel te doen over de ODBN. Dit raakt in diverse opzichten ook het belang van onze gemeente. Voor een juiste beeldvorming willen wij uw Raad hierover nader informeren. Dit is conform onze toezegging in de Adviescommissie Ruimte dd. 30 november jl. Wij verzoeken u deze Raadsinformatiebrief te betrekken bij de bespreking van aanstaande donderdag in de Adviescommissie Ruimte van agendapunt 4.2.01 : *Vergaderschema 2018 en verslagen 2017 ODBN*.

RoI ODBN

Sinds 2014 is er een landelijk dekkend netwerk van regionale omgevingsdiensten. De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) voert namens 16 deelnemende gemeenten en de provincie V(ergunningen-), T(oezicht-) en H(andhavingen)-taken uit op het gebied van milieu, groen, bouwen en wonen. Daarmee werkt de ODBN als uitvoeringsorganisatie van zijn opdrachtgevers mee aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Een deel van de lokale en Provinciale taken is verplicht ondergebracht bij de omgevingsdiensten ("basistaken"). Een ander deel kan vrijwillig bij de omgevingsdiensten worden ondergebracht ("verzoektaken").

Belang voor onze gemeente

Een goed en efficiënt functionerende ODBN is ook voor onze gemeente van groot belang. Bovendien geloven wij in de kracht van regionale samenwerking op dit werkveld. Daarom

hebben wij ons sinds de oprichting daarvoor steeds krachtig ingezet : als opdrachtgever en bestuurlijk binnen de ODBN.

Vertegenwoordiging

Wij zijn als gemeente in verschillende hoedanigheden betrokken bij de ODBN. Onze opstelling naar de ODBN heeft vanuit deze hoedanigheden elk zijn eigen invalshoek, legitimatie en vertegenwoordiging. Voor een zuiver beeld is het goed deze te onderscheiden :

- Oss is "mede-eigenaar" van de ODBN evenals de andere deelnemers. Als zodanig vertegenwoordigt op basis van zijn portefeuille wethouder van der Schoot ons in het Algemeen Bestuur.
- Het Algemeen bestuur heeft enkele deelnemers gekozen in het Dagelijks Bestuur. Zo ook wethouder van der Schoot. Het DB legt rekenschap en verantwoording af aan het AB.
- Wij huren op allerlei terreinen de ODBN in ter uitvoering van onze gemeentelijke taken. Als zodanig zijn wij opdrachtgever. Operationeel is dit belegd bij onze afdeling VTH. Hoe wij opdrachten beleggen bij de ODBN, is ook verwoord in ons VTH-jaarplan en – overzicht. Portefeuillehouders zijn de burgemeester voor Toezicht en Handhaving en wethouder van der Schoot voor Vergunningen.
- Het hoofd VTH is vertegenwoordigd in het Regionaal Strategisch Platform (RSP), het voormalige Opdrachtgeversoverleg (OGP). Zij adviseert de ODBN op strategische thema's. Daarnaast maken diverse van onze ambtenaren deel uit van dossiergebonden werkgroepen.
- Wij zijn partij in zaken die ons raken waarin de ODBN namens andere deelnemers optreedt. Sprekend voorbeeld is de mestfabriek waarbij de Provincie bevoegd gezag is voor de vergunningverlening. De Provincie heeft de uitvoering belegd bij de ODBN. Zoals bekend staan wij in deze zaak hard tegenover de Provincie.

Wij zijn ons ervan bewust dat richting de ODBN voorkomen moet worden dat deze rollen door elkaar gaan lopen. Daar handelen wij ook naar. Anderzijds zien wij intern zo goed mogelijk toe op de samenhang daar waar dat nodig is.

Functioneren

De afgelopen jaren hebben geleerd dat de ODBN nog steeds worstelt met de wijze waarop zij in 2013/2014 is gevormd, met zijn organisatie en financieel kader en met verschillen van inzicht onder de deelnemers. Tegelijkertijd zorgen verander(en)de omgevingsfactoren, waaronder nieuwe wetgeving, ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen voor een nieuwe dynamiek en stevige uitdagingen. Dat herkennen we ook in onze eigen afdeling VTH.

Er zijn binnen de ODBN allerlei maatregelen getroffen om daar verandering in te brengen. Door de voormalige interim-directie is een koers uitgezet op basis waarvan een nieuwe vaste directie

is aangesteld per 1 september 2016. Deze heeft al snel vastgesteld en gedeeld dat de interne problematiek nog complexer is dan al bekend was. Deze bevindingen zijn door hen ook verwerkt in de eerste herziening van de begroting 2017 op basis van de toen bekende gegevens en via de begroting 2018.

Visie van Oss

Bij eerdere gelegenheden hebben wij met uw Raad onze visie gedeeld op wat naar onze mening als mede-eigenaar nodig is om de ODBN robuuster en toekomstbestendiger te maken. De ambitie die de ODBN volgens ons moet hebben, vraagt om de bijbehorende mogelijkheden en middelen. Forse ingrepen in de strategie, organisatie en het financieel kader zijn daarbij geboden. Een realistisch evenwicht tussen enerzijds belang en ambitie en anderzijds mogelijkheden en middelen is steeds het uitgangspunt van onze inbreng. De sterke focus vanuit een aantal deelnemers op de bezuinigingsopdracht, moeizame discussies over financiële verplichtingen van deelnemers en over tariefhoogte en – structuur hebben dit echter niet dichterbij gebracht.

In die lijn hebben wij met uw Raad naar aanleiding van de Kadernota 2018 nadrukkelijk gesproken over het belang van het kwaliteitsniveau en de capaciteit om aan de opdrachten te voldoen. En over het wel erg magere geprognoseerde positief saldo voor 2018 (€ 27.000) en het kwetsbare weerstandsvermogen.

Een recent voorbeeld van eenzelfde discussie binnen de ODBN is de intensivering van het toezicht op agrarische bedrijven. Om die opdracht aan te kunnen, zal de ODBN adequaat moeten worden geëquipeerd.

Deze visie vertolken wij nadrukkelijk binnen alle gremia van de ODBN waarin wij deelnemen. Met name het DB is de plaats om die discussie scherp te voeren.

Feit is echter dat binnen de kring van ODBN-deelnemers verschil van inzicht bestaat over de aard en mate van ambitie van de ODBN, deels mede in relatie tot de financiën. Ook over bepaalde verplichtingen lopen de meningen uiteen, zoals over de basistaken en VVGB-gelden. Dit is publiekelijk bekend onder meer uit de zienswijzen op de eerdere kadernota's en uit de media. Ook de openbare verslagen van het AB getuigen daarvan. De ontwikkeling naar een robuuste ODBN en de benodigde slagvaardigheid van ingrijpen op diverse fronten ligt daaronder.

Consequenties voor Oss

Kort voor de behandeling van de Kadernota 2018 werden wij als opdrachtgevende gemeente geconfronteerd met een forse achterstand in de uitvoering van taken. In onze zienswijze op

diezelfde kadernota hebben wij onze zorgen daarover kenbaar gemaakt. Er zijn afspraken gemaakt om deze achterstand in te halen. Dit is ook voor een groot deel geschied. De toen geconstateerde achterstand van 2016 is in 2017 ingelopen en het werkprogramma 2017 is voor 70-80% uitgevoerd. De rest wordt begin 2018 afgerond. Deze vertraging levert geen problemen op. Nadere informatie komt in de jaarrapportage.

Voor onze gemeente komen drie recente gebeurtenissen toevallig samen : de rol van de ODBN als uitvoerder van de vergunningverlening voor de mestfabriek , de omissie met betrekking tot de beroepstermijn voor de rechterlijke uitspraak en de “winstwaarschuwing”. Dit zijn los van elkaar staande zaken van verschillende aard. Maar omdat zij mede beeldvormend kunnen zijn, melden wij ze alle drie.

Naar aanleiding van de uitspraak van de rechter over de verleende vergunning voor de mestfabriek hebben wij expliciet gevraagd hoe wij de kwalitatieve invulling van de rol van de ODBN moeten zien. Dit wordt gezien als een zaak tussen de Provincie als het bevoegd gezag en de ODBN als uitvoerder. Daarmee onthouden wij ons van een oordeel over de wijze waarop de ODBN heeft gefunctioneerd.

De in de pers breed besproken omissie met betrekking tot het niet aantekenen van hoger beroep tegen de uitspraak van de rechter raakt Oss niet in negatieve zin. Desondanks zijn wij wel belanghebbende. Vandaar dat wij dit onderwerp hier wel melden. De ODBN heeft aangegeven dat dit is terug te voeren op een persoonlijke fout en niet op een systeemfout.

Winstwaarschuwing

Onverwacht is gebleken dat de ODBN op een groot tekort voor 2017 afstevent : € 960.000. En ook voor 2018 wordt een tekort verwacht. Dit heeft vooral te maken met een te laag uurtarief, hoog ziekteverzuim en krapte op de arbeidsmarkt.

Bij de 1e bestuursrapportage voor de zomervakantie werd dit tekort niet voorzien. De 2^e voorlopige concept-bestuursrapportage van oktober met de eerste inschattingen van het tekort kwam dan ook als een volstrekte verrassing. Dit was aanleiding voor intensief beraad. De opharding van de cijfers met de onderliggende analyse is verwerkt in de definitieve 2^e bestuursrapportage. Zie bijlage.

Hierover is bestuurlijk binnen de ODBN indringend gesproken. Waar tot voor kort de indruk leefde dat de management-informatie voldoende inzicht gaf, bleek dat niet het geval te zijn. De bestaande systemen binnen de ODBN zijn onvoldoende in staat om de benodigde managementinformatie te verschaffen. Gewerkt wordt aan versnelde vervanging.

Hoewel binnen het DB afgesproken was dit onderwerp eerst in het AB te bespreken, werd dit toch al eerder openbaar. Desondanks hebben wij het correct gevonden ons aan de eerder gemaakte afspraak te houden.

Op 13 december is dit onderwerp besproken in het AB. Besloten is onder meer om direct een adviesgroep in te stellen, die de (financiële) knelpunten gaat reviewen met als doel concrete voorstellen te doen voor het inrichten van een robuuste begroting. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een extern bureau om een objectieve analyse te krijgen om zodoende binnen het AB scherper en gedegen het overleg daarover te kunnen voeren.

De concept-Kadernota was toen al voor zienswijze toegezonden naar de Colleges. Het daarin geschetste financiële perspectief moet in de context worden gezien van de 2^e bestuursrapportage. In het AB is besloten om een toelichting te geven hoe met die nieuwe wetenschap de Colleges de concept-kadernota het beste kunnen behandelen. Zie de bijlage van 21 december. Deze concept-kadernota wordt geagendeerd voor een van onze eerstvolgende Collegevergaderingen.

Tenslotte

De in te stellen adviesgroep moet zich naar onze mening niet beperken tot sec het financiële kader. Centraal moet staan enerzijds het hiervoor geschetste realistische evenwicht tussen belang en ambitie en de mogelijkheden en anderzijds de middelen om daaraan goed uitvoering te kunnen geven. En wel geplaatst binnen de verander(en)de context. Daarmee moeten ook de verschillen van inzicht helder worden en worden aangepakt. Wij vinden dat de uitkomst van dat beraad binnen het AB, samen met de kadernota, input moet zijn voor de op te stellen begroting. Tegelijkertijd moet snel de managementinformatie op orde worden gebracht om in control te komen.

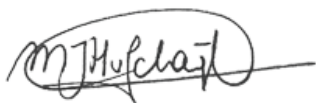
Binnenkort wordt de concept-Kadernota 2019 in het College behandeld en daarna te uwer kennis gebracht met onze zienswijze. Wij stellen voor de directie van de ODBN uit te nodigen voor een informatie-bijeenkomst met uw Raad alvorens deze stukken in de Adviescommissie worden behandeld.

Wij hopen u hiermee naar tevredenheid te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oss,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.J.H. van Schaijk

Drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans

